67 JAARGANG No. 7962 — DINSDAG 12 SEPTEMBER 1950 — VIER PAGINA'S

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Abonn.-prijs: Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname, Bovenwinden ƒ 2.50. — Buitenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbet.).
Kantoor: Consciëntiesteeg 27—29. Telefoon: Redactie 3858 — Administratie 3550.
Uitgave: N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao.
Hoofdredacteur: Ad. Versnev.

Korea front weer in evenwicht

Korea. — In een reeks kleinere aanvallen langs het gehele front hebben de communisten Maandag en vandaag zware verliezen aan manschappen geleden zonder enig terrein, dat hiermee in overeenstemming is, te winnen, zo zei het hoofdkwartier van generaal MacArthur te Tokio vandaag. Gecombineerde luchtaanvallen van de Verenigde Naties, artillerie en vuur van kleine wapens hebben gisteren naar schatting 2000 Nood-Koreanen gedood. In de 24 uur tot hedenmiddag 12 uur zijn er 581 communistische krijgsgevangenen gemaakt.

De Zuid-Koreanen zijn in de midden-sector van het Noordelijke front weer enigszins opgerukt onder geringe tegenstand en waren 15 km. ten Noorden van de eens bedreigde hoofdweg van Kongtsjon naar Kjongdjoe. Het communistische offensief tegen Taegoe, dat een sleutelpositie inneemt, was gisteravond verminderd tot patrouille-activiteit.

Amerikaanse verliezen

Washington. — Het Amerikaanse departement van defensie deelt mede, dat de Amerikaanse verliezen in Korea op 1 September 8.863 man bedroegen.

Dit cijfer is als volgt samengesteld: 599 doden bij gevechten; 5.366 gewonden, van wie 83 aan hun verwondingen zijn bezweken; 2.898 vermisten.

De statistiek omvat slechts de namen van de militairen, wier toestand tot dusver aan hun familie is medegedeeld. Zoals men weet, bedroegen de Amerikaanse verliezen op 25 Augustus 6.886 man.

Koreaanse vrijwilligers

Tokio. — Ongeveer 3000 Koreanen in Japan hebben zich bij de Koreaanse diplomatieke missie in Tokio als oorlogsvrijwilligers opgegeven, aldus het persbureau Jiji. Vijf honderd van hen volgen een „oriëntatie-cursus", welke geen militaire opleiding omvat. Een woordvoerder van de Koreaanse diplomatieke missie zei, dat de vrijwilligers naar Zuid-Korea zouden worden gezonden „naargelang de toestand".

Engelse medicijnen

Londen. — De medische diensten van de strijdkrachten der Verenigde Naties in Korea zullen een nieuw Brits geneesmiddel ontvangen, dat iedere verergering van de toestand van een zieke gedurende 24 uur zou beletten. Het distaquaine G, zoals het middel heet, is ontwikkeld uit penicilline en vervaardigd door Britse pharmaceutische laboratoria. Het zou onbegrensde medische mogelijkheden bieden en zou op het slagveld van onschatbare waarde zijn. Verder zou het nieuwe geneesmiddel gemakkelijk, snel en veilig, zelfs door ondeskundigen, kunnen worden ingespoten.

SOVJETDELEGATIE NAAR V. N.

Londen. — Tass heeft de samenstelling van de Sovjet-delegatie naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties bekend gemaakt. De leider is de minister van buitenlandse zaken, Andrej Wysjinsky. Verder zijn lid Jacob Malik, permanent vertegenwoordiger bij de Verenigde Naties, Alexander Panjoesjkin en Georgi Zaroebin, ambassadeurs in de Verenigde Staten en Engeland, Amazask Areotoenian, gedelegeerde bij de Verenigde Naties, T. T. Tjabaef, minister van buitenlandse zaken van Kazakhstan, en A. H. Babahodjaef, minister van buitenlandse zaken van Oezbokistan, twee republieken in het Zuidwesten van de Sovjet-Unie.

De vice-voorzitter van de ministerraad van de Oekrainse Sovjet-Republiek, Baranowsky, is benoemd tot leider van de Oekrainse delegatie.

Bij vorige zittingen stond deze delegatie onder leiding van Manoeilsky, wiens naam thans niet voorkomt op de lijst van vijf gedelegeerden.

NEHROE EN ROOD CHINA

Washington. — De Indiase premier Pandit Nehroe verklaarde in een te Washington gepubliceerd vraaggesprek, dat iedere wijze ter oplossing van het Koreaanse vraagstuk aanvaard dient te worden. Indien bemiddelingspogingen hoop geven, doet het er niet toe, of de besprekingen in de Veiligheidsraad dan wel daar buiten gevoerd worden, mits zulks slechts geschiedt met toestemming en medewerking van de Verenigde Naties, aldus Nehroe.

Communistisch China was volgens de opinie van India geheel onafhankelijk van Moskou. Bij het erkennen van regeringen ging men niet af op gevoelens, doch op de vraag, of de regeringen stabiel waren. Zonder het nieuwe China, Sovjet-Rusland en nog enkele landen zou de Organisatie der Verenigde Naties opgehouden aan haar doel te beantwoorden met als resultaat mogelijk een wereldoorlog, aldus Nehroe.

JAN CHRISTIAAN SMUTS

— Maarschalk Jan Smuts, die gisteren alhier is overleden, werd op 24 Mei 1870 geboren op Bovenplaats ten Noorden van Kaapstad, als zoon van een Calvinistische boer, die afstamde van Hugenoten.

In zijn studietijd te Stellenbosch was een medeleerlinge Sibylla Krige uit Kaapstad, met wie hij in 1897 huwde. Er werden uit dit huwelijk zes kinderen geboren. In Cambridge studeerde Smuts rechten en op 28-jarige leeftijd werd hij door Kruger tot officier van Justitie in Transvaal benoemd. Smuts steunde eerst Cecil Rhodes, doch na de overvallen van Jameson koos hij de zijde van Kruger en ageerde heftig anti-Brits.

Toen het lot van Zuid-Afrika beslecht was, ging hij met generaal Botha ijveren voor samenwerking van de Boeren met de Engelsen. Hij bestreed het systeem van kerkscholen en ijverde voor Engels onderwijs naast Afrikaans. In 1907 werd Smuts colonial secretary van Transvaal. Inzake de Brits-Indische immigranten stond hij tegenover Ghandi en kwam hij met de mijneigenaars in botsing. In 1910 werd Smuts minister van binnenlandse zaken en mijnen.

Na een expeditie in de eerste wereldoorlog tegen de Duitsers in Zuid-West-Afrika werd Smuts door de Engelsen tot luitenant-generaal benoemd en belast met de campagne in Oost-Afrika. In 1917 werd hij opgenomen in het kabinet van Lloyd George en hij werd een der stichters van de Royal Air Force. Hij opperde toen reeds het denkbeeld van een Volkenbond en nam deel aan de conferenties te Versailles.

Van 1919 tot 1924 was hij premier van Zuid-Afrika, doch toen werd hij verslagen door de nationalist Herzog. Tijdens zijn oppositietijd schreef Smuts een philosophisch boek, „Holism and Revolution". In 1933 werd hij lid van de regering Smuts-Herzog tot 1939, toen de oorlog weer verdeeldheid bracht met een uiteindelijke meerderheid voor Smuts. In 1942 werd hij opnieuw lid van het Britse oorlogskabinet en een symbool van het Gemenebest, welke uitdrukking van hem stamt. In 1945 ging Smuts als leider van de Zuid-Afrikaanse delegatie naar San Francisco. In hetzelfde jaar werd hij verslagen door Malan. Het jaar daarop bracht hij een bezoek aan Nederland.

van een nieuwe regering teneinde het houden van nieuwe verkiezingen in de huidige internationale toestand te voorkomen, aldus het Atheense persbureau. De koning ontbood de leider van de Populisten, Tsaldaris, de liberale leider, Sophocles Venizelos, en de social-democraat George Papandreoe op het paleis. Tsaldaris, die gisteren door de koning was uitgenodigd een regering te vormen, heeft aangeboden het premierschap aan Venizelos af te staan om de samenwerking te vergemakkelijken.

Athene. — De drie partijleiders zijn het eens geworden over een nieuwe coalitieregering met Sofocles Venizelos als premier en Constantin Tsaldaris en George Papandreoe als vice-premiers.

Het Vaticaan ontkent Hongaarse "overeenkomst"

Vatikaanstad. — Talrijke vooraanstaande leden van het Hongaarse episcopaat, behorend tot de voormalige medewerkers van kardinaal Mindszenty, zouden volgens radio-Vaticana op het punt staan te worden aangehouden. De radio voegt eraan toe, dat de regering van Boedapest de bisschoppen van Csyor, Vacz, Gsanad en Szembathely openlijk heeft bedreigd.

Verder meldt radio-Vaticana, dat in kringen van Lithause vluchtelingen grote ongerustheid heerst over het lot van mgr. Casimir Paltarakos, bisschop van Panevezus, die na de dood of de deportatie van al de andere leden van de katholieke hiërarchie in Lithauen alleen in vrijheid was gebleven. Mgr. Paltarakos, die 75 jaar oud is, zou zich niet meer in zijn bisdom bevinden en thans in het duister omtrent de reden van zijn vertrek.

SHAW GEOPEREERD AAN HEUPFRACTUUR

Luton. — George Bernard Shaw is Maandag per ziekenauto naar het ziekenhuis te Luton vervoerd, waar hij dezelfde avond zou worden geopereerd aan een heupfractuur, die hij Zondag heeft opgelopen bij een val in zijn tuin. Shaw is 94 jaar. In medische kringen acht men een heupfractuur voor iemand van zijn leeftijd buitengewoon gevaarlijk wegens de complicaties, zoals longontsteking van het lange liggen, die zich op het ziekbed kunnen voordoen.

Londen. — De operatie van Bernard Shaw is goed verlopen en Shaw maakt het wel. Hij zal waarschijnlijk niet langer dan nog een week in het ziekenhuis blijven.

DE 13 NOG VERMIST

New Cumnock. — Het zoeken naar de 13 mijnwerkers van de steenkoolmijn te New Cumnock in Schotland, die thans nog vermist worden, wordt voortgezet. De reddingsploegen, die telefonisch met de oppervlakte in contact staan, hebben werktuigen gevonden van de vermisten. Men gelooft, dat de mannen deze hebben laten vallen, toen zij vluchtten voor de binnenstromende modder. Sommige leden van de reddingsploegen vrezen, dat de mannen onder de modderstroom zijn bedolven.

De diepte van de modder in de schacht wordt geschat op 5 meter. Hevige regen heeft het opsporingswerk vandaag onderbroken.

Door het overstromingswater zijn Maandagmiddag opnieuw gedeelten van de krater in de verzachte grond weggezakt, waardoor de schacht, die de reddingsploegen toegang tot de vermiste mijnwerkers moet geven, bijna versperd is. Men vreest, dat men de vermisten zal moeten opgeven. Meer en meer water stroomt thans de schacht binnen.

NIEUWE GRONDWET VOOR SYRIE

Londen. — De Syrische Kamer van Afgevaardigden heeft een nieuwe grondwet aanvaard, bestaande uit préambule en 164 artikelen, waarbij het Republikeinse regiem wordt bevestigd, aldus meldt de correspondent van „The Times" uit Caïro. De afgevaardigden legden een eed af, waarin beloofd wordt het tot stand komen van de eenheid der Arabische landen te zullen bevorderen. De 85-jarige nationalist Hassjem Bey Atassi, die voorlopig als staatshoofd is opgetreden, werd tot president gekozen.

Geen rode chinezen in de Veiligheidsraad

Lake Success. — De Veiligheidsraad verwierp Maandag met 6 tegen 3 stemmen bij twee onthoudingen de Sovjet-resolutie om een vertegenwoordiger van communistisch China uit te nodigen bij het debat over de Mandsjoerijse kwestie.

Voor de Sovjet-resolutie stemden Engeland, Frankrijk, de Sovjet-Unie, Joegoslavië, Noorwegen en India, dus het vereiste zevental. Tegen stemden de Verenigde Staten, China en Cuba, terwijl Ecuador en Egypte zich onthielden. De Mandsjoerijse kwestie is gelijk aan de klacht, dat Amerikaanse vliegtuigen Mandsjoerije gebombardeerd hebben.

De Veiligheidsraad komt Dinsdagavond weer bijeen na een geheime vergadering des middags ter voortzetting van de bespreking van het jaarverslag.

MEDIO OCTOBER KOOL EN STAAL-POOL

Washington. — Robert Schuman verklaarde bij zijn aankomst in New York, dat Duitsland een grotere politienacht dient te hebben. Hij verwacht, dat het ontwerp-verdrag over de steenkool- en staal-„pool" midden October gereed zal zijn.

GRIEKENLAND HEEFT COALITIE-KABINET

Athene. — Koning Paul van Griekenland heeft Maandag de drie partij-leiders gevraagd samen te werken bij de vorming

Recht tot het hart

— Veel talent gaat in de wereld verloren door gebrek aan een beetje moed.

het nieuws van vandaag

Een telegram van het A.N.P. dat wij op Vrijdag 8 September j.l. plaatsten, bevat de volgende passage uit de Memorie van Antwoord van de Regering op het Rapport van de Eerste Kamer Commissie.

„Het moet de Eerste Kamer dan ook duidelijk zijn, dat onder deze omstandigheden er voor de regering geen mogelijkheid bestaat om de voorgestelde zetelverdeling, en daarmee het ontwerp zelf, opnieuw in overweging te nemen, minder nog het overleg hierover met de Antillen te heropenen. Dit teminder nu de Tweede Kamer, die met de Arubaanse bezwaren volkomen bekend was en door middel van de commissie van voorbereiding de Antilliaanse delegatie had gehoord, met de stemmen van alle partijen zich voor de regeling heeft uitgesproken. Waarbij tevens valt te bedenken, dat de (zeer representatieve) delegatie, waartoe behoorde de Arubaanse afgevaardigde Tromp, zich eenstemming heeft verenigd op de gedachte, om af te zien van handhaving der aanvankelijke bezwaren tegen het regeringsvoorstel".

Op deze verklaring reageerde de heer Tromp, begeleid door de vraag, als volgt: „Ik heb bij geen enkele conferentie mij neergelegd bij de 12-8. Ik ben er nooit vóór geweest ook niet in de commissie van voorbereiding van de Tweede Kamer". En in een telegram, dat wij gisteren brachten: „De uitlating van de regering als zou het Arubaanse lid van de Statendelegatie in gestemd hebben met 12-8, berust op een onjuiste voorstelling van zaken".

Een bericht van heden luidt:

„Naar aanleiding van het telegram van de heer Tromp over Tromps wraking van de uitlating van de regering over de beweerde instemming met de Interim-regeling in de commissie van voorbereiding heeft het A.N.P. zich gewend tot het departement van Uniezaken en overzeese Rijksdelen. Van de zijde van dit departement werd medegedeeld, dat de memorie van antwoord een weergave is van het verslag van de commissie der Tweede Kamer ter voorbereiding van de Interim regeling van 10 Juli 1950, dat was ondertekend door de Kamerleden Meyerink, De Kort, Romme, Vonk, Stufkens, Schermerhorn en Van de Wetering."

In deze correspondentie zal het de onbevooroordeelde lezer niet kunnen ontgaan, dat hier een misverstand in het Memorie over „regeling" en „regeringsvoorstel, waarbij de Statendelegatie, de Heer Tromp inclusis, zich heeft neer gelegd. De Heer Tromp antwoord hier op, dat hij nooit voor 12-8 geweest is en dat hij nimmer met 12-8 heeft ingestemd. Afgezien van het feit of de woorden „regeling" en „regeringsvoorstel" wel de gelukkigste zijn, die in dit verband gekozen konden worden, moet het een ieder duidelijk zijn dat de regering doelt op de toestemming, die de Heer Tromp inderdaad gegeven heeft, ja met zijn naam ondertekend. En die toestemming betrof de Interim regeling gelijk de regering, die voorstelde, dus inclusief de 12-8.

Hiermee is natuurlijk niet gezegd, dat de Heer Tromp geen bezwaren had tegen 12-8. Maar wel betekent dit, dat toen hij moest kiezen tussen twee bezwaren: uitstel van de Interim-regeling, of aanvaarding van 12-8, hij, op het ogenblik van zijn toestemming althans, besloot, dat uitstel van Interim regeling een groter bezwaar zou zijn en daarom heeft hij toegestemd in spoedigste doorvoering daarvan, zelfs al bracht dit als schaduwzijde voor hem de wijziging der zetelverhouding met zich mee.

Dit is waar de Heer Tromp in toegestemd heeft: niet in 12-8, maar in een interimregeling, die, ondanks 12-8, voor hem aanvaardbaar was.

Het misverstand

spel is zo gemakkelijk te onderkennen, dat het voortzetten er van in een reeks telegrammen tussen de best geïnformeerde instanties, enerzijds komisch aandoet, maar anderzijds de vraag doet rijzen, of men werkelijk niet beter weet.

De regering sprak in haar

Memorie van Antwoord der Regering op Rapport van Eerste Kamer

's-Gravenhage. — Aan de Memorie van Antwoord op het nader verslag van de commissie van rapporteurs der Eerste Kamer van het wetsontwerp Interimregeling Nederlandse Antillen wordt nog het volgende ontleend:

De regering is er zich zeer wel van bewust, zelve de wijziging van de zetelverdeling in verband gebracht te hebben met de nieuwe rechtsorde, doch zij deed dit aan het slot van haar betoog in de Memorie van Toelichting, nadat de redenen, welke tot de herziening in de eerste plaats aanleiding geven, de volle aandacht hadden gehad.

12-8 democratisch?

Voorts heeft zich de vraag, of zij het wel democratisch zou achten, dat de Curaçaose leden aan de leden van alle andere eilanden tezamen hun wil zouden kunnen opleggen, niet onbeantwoord gelaten. Immers zij verklaarde in de Memorie van Antwoord:

„Overigens bedenke men wel, dat een natuurlijke meerderheidsvorming, welke zich ook zal kunnen voordoen in deze zin, dat al de afgevaardigden van het eiland Curaçao ten aanzien van een bepaald punt komen te staan tegenover alle anderen, nog geen overeenstemming behoeft te betekenen. Dat het verreweg grootste en dichtst bevolkte eiland, met de grootste behoeften en tevens de grootste lasten, ook de meeste stemmen moet hebben en deze in vrijheid moet kunnen uitbrengen, is vanzelfsprekend. In het geldende stelsel heeft de minderheid ten onrechte de meerderheidsrechten. Dat meerderheidsrechten slechts mogen worden uitgeoefend, rekening houdende met de rechten en aanspraken ook van de minderheid of van minderheden, behoort tot het wezen van verstandig en goed politiek beleid; een beleid, hetwelk men van de vertegenwoordigers van een tot autonomie gekomen land mag verwachten."

Wijze van aanvaarding

Aan de beantwoording van de in het Voorlopig Verslag gestelde vragen betreffende de wijze van aanvaarding der nieuwe rechtsorde in de Antillen heeft de regering weinig toe te voegen. Gesteld werd, dat dit punt bij dit wetsontwerp niet aan de orde is; dat de Grondwet voor de aanvaarding van de nieuwe rechtsorde geen procedure voorschrijft, dat de regering zich echter voorstelt, dat die aanvaarding het best bij landsverordening kan geschieden en dat een soortgelijke regeling ook al de meest voor de hand liggende is neergelegd in de artikelen 211 jo. 210 der Grondwet. In de gedachtengang past voor de Antillen de gequalificeerde meerderheid in de artikelen 210 en 211 der Grondwet voor Nederland genoemd.

Deelneming ministerieel overleg

Naar aanleiding van de verklaring van de Minister-president op 14 Maart 1950 over de verschillende uitleg en de nadere zorgvuldige overweging van de bepalingen over de samenwerking, werd in de Memorie van Antwoord reeds erkend, dat het voorschrift omtrent deelneming van de Algemene Vertegenwoordiger in het ministerieel overleg in de aanvang niet volkomen tot zijn recht is gekomen, hetgeen als een der kinderziekten van die uitvoering moet worden beschouwd. Van de minister voor Uniezaken en overzeese Rijksdelen is op 12 April d.a.v. een rondschrijven uitgegaan aan de verschillende departementen, waarvan verwacht mag worden, dat steeds, waar nodig, aandacht zal wor-

den geschonken aan de vraag, of in casu aanleiding bestaat de Algemene Vertegenwoordiger in het ministerieel overleg te betrekken, terwijl mede bij de beantwoording van die vraag door de verschillende Departementen een gelijksoortige maatstaf zal worden aangelegd. In alle gevallen waarin twijfel mocht bestaan of Suriname bij een aangelegenheid is betrokken dan wel of een ontwerp van wet, een Algemene Maatregel van Bestuur dan wel een verdrag voor Suriname verbindend is, zal de betrokken instantie tijdig overleg plegen met de afdeling Suriname en de Nederlandse Antillen van het Ministerie voor Unie-zaken en overzeese Rijksdelen.

Verdeling der verantwoordelijkheid

Terecht wordt uit de passage in de Memorie van Antwoord, dat iedere autoriteit alleen de verantwoordelijkheid draagt voor eigen beleid, de conclusie getrokken, dat de leden van de Regeringsraad voor het beleid van de Procureur Generaal aan de Staten verantwoordelijk zijn en dat de Gouverneur, als orgaan van het Koninkrijk, aan de Kroon verantwoordelijk is, terzake van zijn aandeel in de benoeming, handhaving of ontslag van deze functionaris. De Gouverneur is echter bovendien aan de Kroon verantwoordelijk voor het al of niet geven van een opdracht aan de Procureur-Generaal ten aanzien van aangelegenheden van het Koninkrijk.

Positie Gezaghebbers

De positie van de Gezaghebbers vormt op dit ogenblik een onderdeel van het overleg met de Antillen over de Eilandenregeling. Wat het resultaat zal zijn van het overleg ten aanzien van de duidelijkheidshalve in het ontwerp tot uitdrukking gebrachte onderverdeling van de onderscheidene functies van de gezaghebber en ten aanzien van de hem toegedachte bevoegdheden, is niet bij voorbaat te zeggen. De stand van dit overleg maakt het dan ook niet alleen bezwaarlijk, maar ook ongewenst omtrent dit punt thans uiteraard premature mededelingen te doen.

Deze memorie van antwoord was getekend door de minister zonder portefeuille, mr. J. R. H. van Schaik, en de minister voor Unie-zaken en Overzeese Rijksdelen, mr. J. H. van Maarseveen.

Algemene Rekenkamer laakt Curacaose departementen

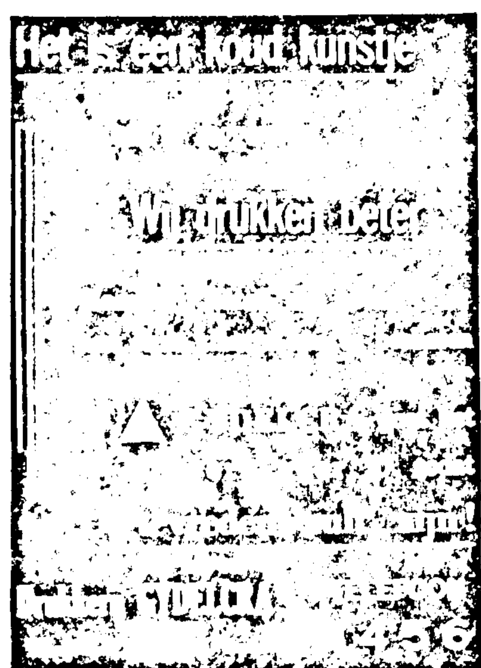
's-Gravenhage. — In het verslag van de Algemene Rekenkamer betreffende de werkzaamheden ten behoeve van de Nederlandse Antillen in 1949 wordt o.a. medegedeeld, dat in de administratie van de wederzijdse vorderingen en schulden van de Nederlandse Antillen met Nederland belangrijke vorderingen werden gemaakt. De rekening werd voorlopig afgesloten met een saldo ten gunste van de Antillen van 7.197.000 gulden.

De Rekenkamer heeft veel aanmerkingen op het financiële beheer van het departement van openbare werken, bijvoorbeeld de overschrijdingen van de begrotingsposten van bepaalde lonen met 43 tot 139%.

Zij acht het opmaken van de begroting zeer gebrekkig geschied en men is vijf jaar lang in dezelfde gebrekkige gedachtengang voortgegaan. De Kamer merkt op, dat het opstellen van de begroting en de bewaking der credieten zorgvuldiger moet geschieden om het budgetrecht van de Staten te ontzien. Ook voor de bouw van volkswoningen en de aanschaffing en verhandeling van surplus-goederen zijn belangrijke bedragen verstrekt buiten de begroting om. Nu de buitengewone omstandigheden tot het verleden behoren is een dergelijk handelwijze onjuist, zo zegt de Kamer, en op korte termijn zullen voorstellen moeten worden gedaan, waardoor een en ander zal worden geregulariseerd.

De Kamer verklaart zich bereid te berusten in geen herstel in de jaren vóór 1949, doch wenst voor 1949/1950 de nodige correcties te zien aangebracht. De Kamer oefent ook critiek op het tekort schieten van het departement van openbare werken ten aanzien van het administreren en invorderen van gelden wegens werken voor derden en spreekt daarbij over een gebrek aanvoortvarendheid, niet alleen van dit departement, doch ook van de administratie van financiën.

Zij het in kleinere omvang doen zich dezelfde vragen voor bij o.a. de watervoorzieningsdienst en de radio- en telefoondienst.

Nog in behandeling zijn een kastekort bij de volkswoningbouw op Aruba en het hulppostkantoor in Sint Nicolaas op Aruba.

Het verslag geeft tenslotte een overzicht van de geconsolideerde schuld ten laste van de Antillen.

CURACAO

ACHTERSTAND EN ONDERBEZETTING

Uit de verslagen van de rechtbanken blijkt overduidelijk, dat de achterstand in de rechtbank zaken thans ongeveer 1 jaar en 7 maanden bedraagt. Er worden voor het Gerecht in Eerste Aanleg bijv. zaken behandeld, waarvan de verdachte het strafbaar feit ongeveer 19 maanden geleden heeft gepleegd. En het ziet er niet naar uit, dat deze achterstand op korte termijn kan worden weggewerkt.

Deze achterstand vindt zijn oorzaak in vele omstandigheden. Er is bij het Gerecht in Eerste Aanleg en Hof een tekort aan rechters. De benoeming van nog twee rechters laat nog steeds op zich wachten. Zo is er ten aanzien van bepaalde vacatures in de rechterlijke macht ten onzent enig verschil van mening tussen het Ministerie van Justitie en Minuor te 's-Gravenhage, zo vernamen wij uit particuliere correspondentie, wat betreft van de persoon, die deze in deze vacature geplaatst dient te worden.

Het ene ministerie heeft een protegé, het andere ministerie heeft óók een protegé en men is het nog niet eens kunnen worden.

De achterstand zal straks groter worden, indien men bedenkt, dat de president van het Hof, mr. F. Jas, per medio December a.s. met pensioen zal gaan, dr. Desertine binnenkort met verlof zal gaan en van dit verlof daarna met pensioen zal gaan. Mr. Kopp, substituut officier heeft ons eiland reeds verlaten, een vervanger is tot op heden nog niet gearriveerd, terwijl het niet geheel onzeker is, dat de heer W. de Haseth, Officier van Justitie, die reeds eerder de wens te kennen heeft gegeven het O. M. te willen verlaten, ook eind dit jaar zijn functie zal neerleggen.

Allemaal omstandigheden, die vele vacatures doen ontstaan en die — indien in deze vacatures niet onmiddellijk zal worden voorzien — de achterstand in de hand zullen werken.

Voor de groene tafel

„IN DE POEJER".

Een jongeman had op zekere dag zo maar een auto weggenomen om er een eindje mee te rijden Hij had geen rijbewijs en dus reed hij de wagen — zoals een politie vakterm het zo plastisch weet weer te geven — in de „poejer". En in zo'n geval keert de verzekering geen schade uit. De eigenaar van de auto verklaarde toen, dat hij zelf gereden had en aansprakelijk was voor de schade. En dit deed hij kennelijk om de verzekeringsmaatschappij om de tuin te leiden. Mr. de Haseth Möller eiste 2 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 3 jaar, de rechter vonniste conform.

Met P was het een eigenaardige geschiedenis. Hij had destijds tegen twee rechercheurs verklaard dat een bij hem in dienstbetrekking werkend meisje hem voor *f* 2500.— had bestolen. Toen bedoeld miesie voor de rechtbank verscheen bekende zij het haar ten laste gelegde, doch nu verklaarde de werkgever onder eede, dat hij nimmer verklaard had dat verdachte hem voor *f* 2500 zou hebben opgelicht. Een en ander had ten gevolge dat de werkgever P veroordeeld werd tot 2 maanden gevangenisstraf op een vonnis van 3 maanden wegens meineed.

DE KLEINTJES.

G had een agent toegeroepen dat hij (die agent) een boef was en dat nam men natuurlijk niet. Terzake belediging van een ambtenaar in functie werd er *f* 100, subs. 50 dagen geëist, uitspraak was *f* 50, subs. 25 dagen.

Wegens eenvoudige mishandeling moest G, die een ander een klap had gegeven *f* 25 betalen. Zo niet, dan 10 dagen zitten.

O en M kregen herrie tijdens het werk over een stuk gereedschap, in casu een hamer. De ruzie liep zo hoog, dat O de hamer op het hoofd van M probeerde. Conform eis *f* 40 of 20 dagen.

Een klap tegen het linkeroog van een vrouw kwam G op f 60 te staan en dat was *f* 40 minder dan er gevraagd werd.

L had in een bar wat gedronken en wilde zonder wat te zeggen en te betalen weggaan. De beheerder liep de borrelklant achterna en vroeg hem waarom die niet betaalde. En toen werd de man boos en sloeg wat glaswerk kapot. Toen wilde hij ook de beheerder te lijf, doch een vrouw trachtte de niet betalende maar wel slaande borrelgast te temmen, waarop de man de juffrouw weer een klap toediende. Een en ander werd voor de rechtbank vereffend, *f* 75 werd gevraagd, doch de man kreeg 14 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van een jaar met de bepaling binnen een maand en drie maanden de schade ad *f* 30.— terug te betalen.

Iemand, had binnen de proeftijd zich weer te verantwoorden voor een vergrijp aan anderman's eigendom. Hij had weer een diefstal gepleegd, hoewel het zwaard van Damocles in de vorm van een maand voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar hem boven het hoofd hing. En nu moet hij eerst die maand opknappen.

Een 16-jarige knaap had een auto, waarvan het contactsleuteltje nog verleidelijk in het contact stak, ter leen genomen en was er mee aan het experimenteren geslagen. Terzake diefstal van benzine kreeg hij conform 3 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van 2 jaar. Voorts kreeg hij ook *f* 5.— boete wegens het rijden zonder rijbewijs.

Tal van verkeersovertreders stonden vervolgens nog terecht, waartegen geldboeten werden gevraagd van *f* 10 tot *f* 15 variërende.

HIJ WAS DRONKEN

M. de C., een Venezolaan, was een beetje dronken zijn huis uitgewandeld en ontmoette tegen het middernachtelijk uur enkele mensen in de Passaatstraat. En zoals het meer gebeurt wanneer men een beetje in de olie verkeert, men weet dan niet precies meer wat men doet en zo ontstond er een vechtpartij tussen de alcoholisch in nevelen verkerende Venezolaan en een van die mensen. Met een dolk heeft hij een andere man min of meer ernstig verwond. Voor dat feit eiste mr. Boom 1½ jaar gevangenisstraf, de uitspraak na pleidooi van mr. Jess. Cardoze was 10 maanden met artrek.

GELUKKIG NIEUWJAAR!

wensen wij onze Israelitische medeburgers heden, nu hun kalender voor het eerst 5711 wijst. Moge dit jaar de vollere bloei brengen van het Joods ideaal, waarvan de verwerkelijking zo hoopvol begonnen is.

POLITIE HARMONIE WINT MUZIEKFESTIVAL.

De jury besloot met meerderheid van stemmen de Politie Harmonie o.l.v. van Dimmendaal de eerste prijs toe te kennen van het op Prinsessedag georganiseerd muziekfestival.

De andere muziekcorpsen werden met klein verschil in punten als volgt geklassificeerd. St. Vincentius Harmonie (2), St. Caecilia (3) en Scherpenheuvel (4).

FILM VOORSTELLING.

Op Woensdagavond a.s. (8 uur) zal er een culturele filmvoorstelling in de Patio van het Cultuur Centrum worden gegeven.

Het programma luidt:

Elephant Hunt, een film, die U de jacht op krokodillen en olifanten laat zien.

De reis van Z.K.H. Prins Bernhard naar de Nederlandse Antillen en Zuid Amerika, tweede deel van de reis van Prins Bernhard.

Perilous Paradise, een film over de vreugden en de gevaren van de parelvissers.

Na de pauze wordt vertoond:

A thrill a second, een film vol sterke staaltjes van durf en ook waaghalzerij.

P. C. H. Scheveningen, een film over het radiostation Scheveningen, de vriend van de zeeman en Melody Range, een vrolijk slot van de avond.

Als toevoeging aan het Culturele filmprogramma van a.s. Woensdag 13 September 8 uur 's avonds zal een uitgebreide filmreportage in kleuren vertoond worden van de op 6 Juli j.l. plaats gehad hebbende onthulling van het Brion monument. Bovendien zal een kleurenfilmreportage vertoond worden van de tocht van de Van Speyck naar Bonaire op 12 Augustus j.l., waar de nieuwe pier ingewijd werd.

Beide reportages werden vervaardigd door de Cineast H. Weener voor de Gouvernementsfilmdienst.

DODO PALM OVERLEDEN.

Gisteren overleed op hoge leeftijd de bekende Curaçaose componist en musicus, de heer Adolf (Dodo) Palm. Voor de Curaçaose muziekwereld heeft de overledene grote verdiensten en betekent zijn heengaan een groot verlies. Hedenmiddag zal zijn stoffelijk overschot te ruste worden gelegd.

SURINAMERS OP CURACAO ZENDEN GELUKWENSEN.

Op Zondag 10 September werd te Paramaribo op grootse wijze het Zilveren Priesterfeest gevierd van Z.H. Exc. Mgr. St. Kuypers, Bisschop van Suriname. In verband met dit feest werd door de Sur. Kath. Kring Sint Aloysius het volgende telegram verzonden:

Mgr. Kuypers Paramaribo Surinaamse Katholieke Kring Sint Aloysius biedt namens Surinaamse Katholieken Curaçao hartelijke gelukwensen aan stop zegen voor vruchtbare missie-arbeid toegewenst.

w.g. A. Vonsée voorz.
P. Chin secret.

VOOR HET GEBREKKIGE KIND.

Vrijdag, 15 September zal de KNSM voetbalelftal spelen tegen de club van S. E. L. Maduro & Sons in het Rifstadion des avonds om acht uur.

De baten, die verkregen worden door het heffen van een matige entree, zullen geschonken worden aan de Stichting voor Het Gebrekkige Kind. De heer Thomas Henriquez loofde een mooie beker uit en de vrolijkheid zal er dien avond ingebracht worden door de muziekband van Scherpenheuvel. Kaarten zijn reeds verkrijgbaar bij De Jonghs Sporthuis en Music and Sports Store.

IN HET KORT.

— Hoe warm het gisteren was kunnen wij U vandaag wel mededelen. Maximum 32.9° C (91.2° F), minimum 27.0° C (80.6° F). Als u de zaak bijhoudt, ziet u, dat het gisteren warmer was dan Zondag (89.6° F). Als het zo doorgaat ..... Morgen hoor U er meer van.

— In de haven was het kalmpjes. De 'Caramea' kwam van Londen en de 'Waal' vertrok naar ons zustereiland Aruba.

— Op Berg Altena had een botsing plaats tussen een truck en een watertruck. De schade was tamelijk groot. Het is te hopen, dat die verzekeringsagenten al die verkeersongelukken maar niet lezen, want anders gaat de premie weer omhoog. — Om half zes gisteravond werd in Surinamedorp een jongetje aangereden en opgenomen in het hospitaal. — Op Fleur de Marie mishandelde een man zijn vrouw. Zij liep enige klappen op in het gezicht. De vrouw nam er geen genoegen mede en de recherche onderzocht nu het geval — Aan boord van een bark had de zeeman M. 400 gulden opgeborgen achter slot en grendel. De heer (wat een heer!) G., die kort bij kas was, verbrak het slot, wipte de grendel, greep het geld en maakte pleizier. Hij overdenkt zijn genoegens nu in het cachot.

697

TOM POES EN DE ZEESLANG

„Kijk", sprak heer Ollie, „deze jampot vond ik in de grot van die .... eh ...... — troll. En weten jullie wat er in zit? Een jonge zeeslang! Kijk maar!"

Voor de ogen van de verbaasde omstanders hield heer Bommel de pot omhoog en liet een boos kijkend, onrustig, klein monstertje zien.

„Hihihi!" riep Wammes Waggel. „Wàt een leuk diertje! Wat schattig! Wat leukjes! Mag ik het hebben voor mijn aquarium?"

„Dit beest is voor de wetenschap!" sprak heer Ollie. „Ik schenk het aan het Natuurkundig genootschap van Rommeldam! En het moet al héél raar gaan als ik daardoor geen doctor-honorus-dinges word! Doctor Bommel, niet slecht, wat?"

„Onzin!" zei Wal Rus, „laat me niet lachen! Het was handig van je om dat beest te ontdekken, dat geef ik toe! Maar dokter Dommels gaat me te hoog! Bah!" Heer Olivier B. Bommel legt Hand op jonge zeeslang schreef Argus (de journalist,je weet wel). „Wacht hem een Eredoctoraat?"

Terwijl de hele bemanning op die manier bezig was voer het scheepje steeds verder over de grote Oceaan. Het mag een wonder worden genoemd, dat er geen ongelukken gebeurden — maar de wind was Noord en vriendelijk en dreef het vaartuigje steeds verder naar de haven ....

ARUBA

DE LA SALLEWEG OF STRAAT.

Naar aanleiding van een ingezonden stuk gericht aan de redactie van ons blad, betreffende het noemen van een straat of weg op Aruba naar de la Salle, hetgeen tijdens het laatste feest van de Frères de la Salle door de waarnemend gezaghebber welwillend in overweging werd genomen heeft onze correspondent inlichtingen ingewonnen ten kantore van de Gezaghebber. Men heeft thans definitief besloten de oude Ruitweg van de Hollandse Winkel tot het Huis van de heer A. G. Th. Arends te noemen aan de la Salle. Een woord van lof en dank is hier zeker op zijn plaats aan het bestuur van Aruba, dat hierdoor het werk van de frères heeft willen eren èn een straatnaam heeft genomen, die iets voor de bevolking van Aruba betekent. De borden zullen spoedig worden geplaatst.

DOCUMENTAIRE EN CULTURELE FILMS

In Santa Cruz op Vrijdag 15 September (R.K. Club), 7.30 uur en in Noord op Vrijdag 22 September R.K. Club 7.00 uur zullen er weer culturele films gedraaid worden.

Het programma vermeldt:

Giants of the Sea, een film over de dieren die in de diepte der zee leven.

De Ned. Antillen, een herhaling van een Poligoonfilm.

Elefhant Hunt, een film over de jacht op krokodillen en olifanten.

Speedway, een spannende film over snelheidswedstrijden **met kinderauto's en echte racewagens.**

Bergbeklimmers in Alpen.

Texas, een land waar alles in het groot gaat.

Forellenteelt, een zwijgende film die U laat zien hoe men in Nederland de forellenteelt wetenschappelijk beoefent en tot slot

Sindbad the sailor, een grappige tekenfilm over een bekende figuur

CONSUL GENERAAL VAN COSTA RICA.

De regering van de Republiek Costa Rica heeft tot haar consul Generaal voor Aruba benoemd de heer Alberto N. Sasso. De heer Sasso is sinds geruime tijd woonachtig op Aruba en was voordien werkzaam bij het States Department van de Verenigde Staten, voorts was hij gedurende de oorlogsjaren Consul van Costa Rica te Wilmington in de U.S.A.

Wij hopen dat de benoeming van de heer Sasso tot consul generaal van Costa Rica er toe mogen bijdragen, dat de vriendschapsbanden tussen Aruba en Costa Rica verstevigd mogen worden.

STEUN VOOR EL TOCUYO.

De actie voor de hulp aan El Tocuyo gaat verder. De Commissie deelde ons mede, dat de opbrengst gezien het aantal bezoekers, van de dansavonden bevredigd te noemen was.

De heer Gerard de Veer van de Veers Theaters deelde ons mede, dat een gedeelte van de opbrengst van het Coney Island ter beschikking van het comité zal worden gesteld. Voorwaar een mooie geste.

De modeshow in Tiveliclub, welke oorspronkelijk op Zaterdag a.s. zou worden gehouden, is uitgesteld tot 30 September. Het comité heeft voorts vergunning aangevraagd om een loterij te mogen houden, waarbij een woonhuis zal worden verloot.

EINDE TELEFOONBOEK-MISERE.

Het nieuwe Arubaanse telefoonboek zal op Aruba door de drukkerij van de Gebroeders de Wit gedrukt worden. Wij hopen spoedig dit telefoonboek in de handel te zien. Tot slot van ons geschrijf over het telefoonboek zouden wij aan de instanties willen suggereren de Gouvernementsdiensten alfabetisch te willen rangschikken en niet zoals tot op heden alles onder de letter G. Wij vertrouwen voorts, dat achter iedere letter een blad wordt vrijgehouden, zodat nieuwe nummers daar geschreven kunnen worden.

STEUN AAN DE BOVENWINDEN.

Aruba steunt ook de actie voor de Bovenwinden. De heer Henny Eman gaat met een intekenlijst rond voor hulp aan de zwaargetroffenen, terwijl voorts de Bovenwindenverenigingen acties begonnen zijn. Wij vertrouwen, dat Aruba deze acties zal steunen.

Einde van het Subt-tournooi.

Gisteravond werd in de Sint Thomasclub het S.U.B.T.-tournooi officieel besloten met de prijsuitreiking. Het podium was voor de gelegenheid getooid met een groot aantal bloemstukken van zusterverenigingen en hiertussen stonden de uit te reiken bekers opgesteld tegen de achtergrond van de S.U.B.T.-kampioensvlag.

Na een kort openingswoord door de heer Luis Daal, schetste de voorzitter der vereniging de heer Antoine Maduro in het kort de taak, welke de sport heeft als middel om tot kameraadschap en verbroedering te geraken. Dit in het oog houdend kan elke wedstrijd een overwinning zijn. Uit zijn handen ontving captain Vlinder van S.U.B.T. een fraaie beker als eerste prijs. Achtereenvolgens betraden toen de vertegenwoordigers van El Salvador, Guatemala, Asiento en Scherpenheuvel het podium om eveneens de voor hen bestemde bekers in ontvangst te nemen.

Hierna voerden de consul van El Salvador, de heer H. Muskus, alsmede de vertegenwoordiger der Guatemalaanse Consul, de heer Alfredo Donker, het woord. Ook zij legden de nadruk op het belang van de sport naast lichaamsontwikkeling.

Mr. Leon Weeber, voorzitter der C.V.B. wees er op, dat S.U.B.T. altijd een voorbeeld is geweest van sportiviteit en hij dankte de vereniging voor de waardige wijze waarop zij altijd dit doel is nagekomen. Vooral in onze kleine gemeenschap zijn banden van vrienschap met elkaar en onze nabuurlanden van het grootst belang, en dit tournooi heeft weer bewezen, dat S.U.B.T. haar taak in dit opzicht niet mis verstaat.

Een treffend moment van deze avond was de aanbieding van een schilderij door frater Rigobert. Het stelde voor het S.U.B.T.-terrein en was geheel door personeel van Scherpenheuvel vervaardigd. Wij konden op geen betere wijze de banden van vriendschap uitgedrukt zien, welke in de loop der jaren altijd tussen deze beide vereniging heeft bestaan. In zijn dankwoord vergat de heer Maduro ook uiteraard frater Tharacius niet, die te beschouwen is als de geestelijk vader van dit prachtige geschenk.

Captains, scheidsrechters, grensrechters, alsmede de spelers, die het S.U.B.T. elftal versterkt hadden, ontvingen een herinneringsspeld en het jubileumboek. Guatemala ontving als bijzondere blijk van waardering nog een beker, aangeboden door Sithoc, waarin de dank tot uitdrukking werd gebracht voor het welslagen van de wedstrijd, die ten bate van het Rode en Wit-gele Kruis was georganiseerd.

Na korte woorden van dank door de vertegenwoordigers der buitenlandse equipes besloot de heer Daal het officiële gedeelte van deze avond, welke toen overging in een gezellig en ongedwongen samenzijn.

Van de handel

MALTA CORONA.

Hulstkamps Garschagen is nu begonnen een actie te voeren ter versterking van het menselijk geslacht. In een flesje, vol met Thiamin, Ribeflavin, Niacin, Phosphor en een stelletje calorïen, biedt hij ons een bron van gezondheid. Malta Corona heet deze verkwikkende en versterkende drank, die in alle apotheken, restaurants, café's enz. verkrijgbaar is. Garschagen roemde Malta Corona ten zeerste en hij is op dat punt betrouwbaar. Zo immers deed hij ook met Hulstkamp, hetgeen een succes werd. Wij zijn overtuigd, dat Malta Corona haar invloed spoedig zal doen gevoelen in de Nederlandse Antillen.

SURINAME

OPMERKINGEN OVER SURINAME

's-Gravenhage. — Aan het verslag van de Algemene Rekenkamer ten aanzien van Suriname wordt het volgende ontleend: De Kamer vestigt er de aandacht op, dat bij het aanbrengen van verbeteringen en vernieuwingen in de Surinaamse administratie met grote geleidelijkheid dient te worden opgetreden, omdat veranderingen, welke door het uitvoerend personeel niet voldoende worden begrepen, geen kans van slagen hebben.

Vragen worden gesteld ten aanzien van het financiële beheer bij de Surinaamse Waterleiding Maatschappij. Opmerkingen worden gemaakt over de financiering van de opruimingswerkzaamheden van het tot zinken gebrachte Duitse schip „Goslar". Het verslag oefent critiek op de administratie van het garnizoen en geeft ten slotte de stand van de geconsolideerde schuld.

EEN TWEEDE KLACHT?

In „De West" lezen wij dat Landsminister Lodewijk Alfonsus Maria Lichtveld het indienen van een tweede aanklacht tegen de heer Findlay, thans in zijn kwaliteit van Statenlid overweegt.

Laatstgenoemde had hem in de vergaderzaal der Staten gangster genoemd. Nu wil men eerst nagaan of de heer Findlay toen gedekt was door zijn parlementaire onschendbaarheid. Indien men tot de conclusie komt, dat zulks niet het geval is, zal de klacht worden ingediend. Landsminister Lichtveld wil dus eerst zeker zijn van zijn zaak.

„VOLKSSTEM" VRIJGESPROKEN

Paramaribo. — Maurits Ramlakhan redacteur-uitgever van het weekblad „De Volksstem", werd door de rechter vrijgesproken van de beschuldiging, dat hij in gebreke was gebleven binnen 24 uur na de verschijning van het blad een exemplaar bij de stads commissaris in te leveren. De vrijspraak geschiedde op grond van het feit, dat een ambtsedige verklaring van de stadscommissaris niet in het dossier voorkwam. De procureur-generaal heeft hoger beroep aangetekend.

DRUKKERIJ VOOR SURINAME

Amsterdam. — In het verslag over 1946/1949 van de N.V. Exploitatie-maatschappij v/h De Brakke Grond te Amsterdam wordt meegedeeld, dat de plannen tot stichting van een drukkerijbedrijf in Suriname zich verder ontwikkeld hebben. Deze ondervonden echter aanzienlijke vertraging, doordat de economische opbouw en de ontwikkeling nog niet de verwachte omvang hadden bereikt en een der participanten zich terugtrok. Eerst in 1950 werden de drukkerij-machines verscheept. Thans wordt er hard gewerkt, zodat gegronde hoop bestaat, dat de drukkerij nog dit jaar haar werkzaamheden aanvangt.

VOORZITTER HINDOESTAANSE PARTIJ KEERDE TERUG

Paramaribo. — Zaterdag 2 September keerde per vliegtuig uit Nederland terug Jaggernath Lachmon, voorzitter van de V.H.P., die om gezondheidsredenen enige tijd in Nederland is geweest. Op het vliegveld werd hij begroet door ongeveer 500 Hindostanen. De Statenleden G. van der Schroeff, O. Wong, P. Wijngaarde, L. Eliazer, Mohamedradja en Jamaluddin begroetten hem op het vliegveld. Op de weg van het vliegveld naar Paramaribo waren erepoorten opgericht en aan elke telefoonpaal was een vlaggetje aangebracht.

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling

De Inspecteur van het Onderwijs, Hoofd van voornoemd Departement,

MAAKT BEKEND:

dat het Gouvernement van de Nederlandse Antillen overweegt om bij een genoegzaam aantal candidaten per 1 October a.s. een z.g. **spoedcursus** van 6 maanden in te stellen, teneinde te kunnen deelnemen aan de in het voorjaar 1951 te houden examens voor ANALYST, 1ste gedeelte (Nederlands Diploma).

Gegadigden hiervoor dienen zich vóór 20 September a.s. schriftelijk op te geven bij hogergenoemd Departement.

Eisen van toelating:

A.M.S.-B of H.B.S.-B diploma, dan wel geslaagd voor 1ste Natuurkundig Examen Geneeskundigeschool Suriname, terwijl ook eventueel afgewezen en niet opgegane candidaten van een vorig analyst-examen aangenomen worden.

BEKENDMAKING

Degenen, die in de Gouvernementsbergplaatsen goederen langer dan dertig dagen in tijdelijke opslag, en/of langer dan één jaar in definitieve opslag hebben, worden verzocht **BINNEN TWEE WEKEN** daarover te beschikken.

Indien aan dit verzoek niet wordt voldaan, zal de administratie der belastingen tot verkoop dier goederen overgaan.

Aruba, 7 September 1950.

De Gouvernements Ontvanger,

T. Wijbrandus.

OPENBARE LEESZAAL EN BOEKERIJ, ARUBA

TWEE AVONDEN OPEN

Door een misverstand werd verzuimd in de enkele dagen geleden gepubliceerde nieuwe dienstregeling van de openingstijden van de Openbare leeszaal en Boekerij, Aruba, te vermelden, dat de leeszaal, de uitleen van boeken en de filmotheek voortaan twee avonden per week open zullen zijn, nl. op Dinsdag- en Vrijdagavond van 19 tot 21 uur.

De openstelling op Woensdagavond vervalt hiermede.

De Bibliothecaris,

Dr. J. Hartog

INGEZONDEN

Eendracht maakt macht ook voor de vrouwen

Een van de vele goede dingen op Uw eiland is, dat men er bij iedereen letterlijk met de deur in huis mag vallen. Onaangekondigd, zonder enige plichtpleging staat men ineens te midden van een onbekend gezin en wordt er vriendelijk ontvangen.

Deze grote gastvrijheid Uwerzijds kennende, waag ik het U enkele van mijn indrukken, opgedaan gedurende een zesweeks verblijf, te vertellen.

Naast het enorm veel goede dat mij heeft getroffen, is er iets dat mij is opgevallen, n.l. dat er te weinig geestelijk verkeer, te weinig belangstelling voor algemene vraagstukken, onder de vrouwen bestaan.

In Europa en in de V.S. hebben de vrouwen in de 19de eeuw leren beseffen dat zij zich moesten aaneen sluiten om haar leven waardevoller te maken.

In Nederland zijn in de 20ste eeuw veel vrouwenverenigingen ontstaan die nog steeds groeien en wier doel niet is in de eerste plaats om liefdadigheid te betrachten, maar om de vrouw, vooral de huisvrouw, besef te geven van het mooie en het verantwoordelijke van haar taak.

Elk gezin is slechts een schakel in de grote keten van gezinnen die samen de gemeenschap vormen. Wie zou in deze keten de zwakste schakel willen zijn? De huismoeder weet heel goed, dat de hygiëne in haar gezin belangrijk is, ook voor alle gezinnen om haar heen. De „volksgezondheid" wordt bepaald door de toestand in de gezinnen. Ditzelfde begrip klemt nog meer voor de geestelijke volksgezondheid. De beschaving, de cultuur, de goede naam van een volk te midden van andere, wordt grotendeels beheerst door de omstandigheden in de gezinnen. Vooral voor de jeugd is het nodig, dat zij een levenshouding ziet, die zich richt naar het algemeen belang. Dit alles begrijpende, zal de vrouw beseffen, dat zij zich rekenschap moet geven o.a. niet alleen van de economische omstandigheden in haar omgeving, maar ook in die van haar land. Goed beschouwd moet zij leren zich wereldburger te voelen en beseffen, dat de snel aangroeiende bevolking meer aan voedsel enz. kan vragen dan onze goede oude moeder aarde in staat is voort te brengen. Een verhoogd verantwoordelijkheidsgevoel geeft waarde aan het leven.

Nu is het echter voor iedereen moeilijk om alleen tot nieuwe inzichten te komen; men heeft zelfs, als men aan zijn lot wordt overgelaten neiging om in te dommelen. Verenigd daarentegen blijft men wakker en trekt men zich op aan de critiek van anderen.

Er bestaan op Curaçao besloten verenigingen van kleine groepen vrouwen die dit contact niet gaarne zouden missen. In een grotere organisatie waartoe alle vrouwen toegang hebben, neemt het aantal contacten belangrijk toe.

In die nieuwe vereniging zal men lezingen laten houden over allerlei onderwerpen: kunst, literatuur, geschiedenis, onderwijs, opvoeding, tuinonderhoud, woninginrichting, doelmatige huishouding enz. Men zal excursies houden naar belangrijke instellingen op dit eiland. Ook cursussen in handenarbeid, zelf uitvoeren van reparaties, cultuur van fruit en groente zullen in trek zijn:

Bij het bestuderen van vraagstukken die hier aan de orde zijn, mag toch ook wel eens een vrouwelijke stem gehoord worden. Het trof mij b.v., dat in verschillende huizen de keukeninrichting te wensen liet. Waarom niet hierover en andere punten de woninginrichting betreffend te samen Uw wensen geuit? De Nederlandse overheid vraagt de mening der vrouwen in allerlei zaken die ons leven betreffen. Dit is hier ook mogelijk, zodra er een organisatie is tot wie men zich kan wenden.

Belangrijk is ook de huishoudelijk technische voorlichting. Wij huisvrouwen geven immers het grootste deel van het volksinkomen uit. En doen dit min of meer op goed geluk. Onpartijdige voorlichting, die hier zeker op verschillend gebied in groepsverband te krijgen is, zou U goed te stade komen.

Consumentenbelangen kan men te samen behartigen: o.a. aandringen op het verkrijgbaar stellen van bepaalde artikelen en onderdelen (misschien ook van stopgaren!)

Ik zie voor mij een vereniging van vrouwen van goeden wil, die haar leven gaan verrijken door zich te verdiepen in allerlei vraagstukken, die anderen meeslepen in haar enthousiasme, die de jonge vrouwen die op dit eiland komen in haar midden opnemen en voorthelpen.

Dit wordt belangrijk voor de gezinnen, voor de gemeenschap, vooral voor de opgroeiende jeugd voor wie de herinnering aan de sfeer in het ouderlijk huis een steun in het leven moet zijn.

J.W.v.I.-R.

Mohamedanen verdedigen Bertha tegen teruggave aan haar ouders

Singapore. — In een massale vergadering van Moslims te Singapore hebben deze verklaard, dat zij Bertha Hertogh tegen iedere poging om haar aan haar ouders terug te geven, zullen beschermen. De vergadering nam een resolutie aan, waarin besloten wordt door een delegatie van Moslims een protest te laten indien bij de Nederlandse consul-generaal in Singapore tegen de nieuwe zaak met betrekking tot Bertha Hertogh, welke Maandag aanstaande in kort geding zal dienen en waarbij het Hof verzocht wordt het huwelijk van Bertha onwettig te verklaren en haar aan haar ouders terug te doen geven.

De voorzitter van de vergadering verklaarde, dat deze zaak „de waardigheid van de Islam raakt". „De Nederlanders mogen gewaarschuwd zijn, dat de Moslims zich aan de Koran houden en niets vrezen."

Ten aanzien van het wetsontwerp, dat in de Wetgevende Vergadering is voorgesteld, namelijk om de minimum huwbare leeftijd op 16 te stellen, verklaarde hij, dat dit een kwestie was, die door een raad van Moslimse geleerden moest worden overwogen en niet door de Wetgevende Vergadering.

Singapore. — Bertha Hertogh, haar pleegmoeder en haar echtgenoot zijn Maandag voor het Hooggerechtshof te Singapore verschenen. (De Nederlandse consul-generaal eist, dat haar huwelijk wordt ontbonden).

Er werd een besloten zitting gehouden, waarna beide partijen overeenkwamen, dat Bertha onder de rechtsbevoegdheid van het Hof zou blijven. De zaak werd tot een nader te bepalen datum, waarop een openbare zitting zal worden gehouden, verdaagd.

Aan de ingang van het Hof, die door bewapende politie bewaakt werd, stonden vele inwoners van Malakka opgesteld, toen Aminah en Manssor Adibi verschenen. Bertha zelf was in haar woning achtergebleven

Mohammed Abdul Majid, de president van de „Moslem Welfare Association" deelde na afloop van de zitting mede, dat de pleegmoeder en de echtgenoot van Bertha er geen bezwaar tegen hadden, dat Bertha onder de rechtsbevoegdheid van het Hof zou blijven.

„Het is duidelijk, dat, indien wij het meisje naar Indonesië of Pakistan wilden laten brengen, wij dit lang geleden hadden kunnen doen", zo zeide hij.

Moh. Natsir, leider van de Indonesische Mohammedaanse Partij, zou persoonlijk belangstellen in deze zaak, daar hij Bertha op een Mohammedaanse school te Bandung wilde toelaten.

„Pandit Nehroe en de gehele Mohammedaanse wereld is zeer bezorgd", zo voegde Majid hieraan toe. „Indien dit Hof ons geen recht laat wedervaren, zullen wij weten wat ons te doen staat. Wij zullen dan deze gelegenheid elders opnemen. Het zal een godsdienstkwestie worden, waarin Indonesië, India en Pakistan belang zullen stellen".

VULKANOLOGISCH ONDERZOEK.

Bandung — De dienst van het vulkanologisch onderzoek heeft zijn waarnemingen boven de vulkanen van Indonesië voortgezet. Vrijdagochtend vertrokken de heren drs. G. A. de Neve, W. A. Petroeschvsky en Djajawinagun met een Dakota naar Sumatra voor de verkenning en opnamen van de vulkanen op dit eiland. Door de Angkatan Udara werd alle hulp en medewerking gegeven, terwijl door de regeringsvoorlichtingsdienst een tweetal fotografen ter beschikking werden gesteld voor het maken van kleurenfoto's en films.

Vóór de oorlog waren van de 30 vulkanen op Sumatra ongeveer de helft nog in het geheel niet door de dienst van het vulkanologisch onderzoek bezocht of uit de lucht verkend en opgenomen.

Nauwkeurige en regelmatige waarnemingen van de vulkanen zijn nodig om tijdig berichten te kunnen geven over de werking van deze vulkanen, waardoor de bevolking gewaarschuwd wordt voor eventuele verhoogde activiteit.

WEEKBLAD IN BESLAG GENOMEN.

— Het weekblad „Makka" (Doorn), dat evenals „De Volksstem" een product is van de politieke bewogenheid, is gistermiddag, voorzover het nog in de drukkerij was, door de politie in beslag genomen.

AGENDA

WEST-END: „Jigsaw" 19 en 21 uur.

CINELANDA: „The Mummy's Ghost" 19 en 21 uur.

ROXY: Revitsa Musical, „Lo que el viento no llevó 20.45 uur.

WIT-GELE KRUIS: De nachtdienst der verpleegsters wordt waargenomen door: **Zuster v.d. Putten, Marktstraat 1, tel. 1836.**

APOTHEKEN: De weekdiensten der apotheken worden waargenomen door: **Botica Juliana, Julianaplein 6, tel. 2400 en Bo-Botica del Pueblo, Bredestraat 82 (O), tel. 3718.**

COLONNE RODE KRUIS: Ingeval van nood bellen: **J. R. v. Geffen, tel. 1189** (dag en nacht).

SCHEEPSREPARATIE C.P.N.: Wachtdienst, **J. Huksloot van 7—15 uur, tel. 1193 of 5210.**

OPENSTELLING TELEGRAAFKANTOREN: Telegraafkantoor Wilhelminaplein (CWZ-gebouw): dag en nacht geopend.

Telegraafkantoor Handelskade 15: dagelijks van 07.00 — 24.00.

Telegraafkantoor Curaçao — Hato: dagelijks van 07.00 — 19.00

CUROM.

Dinsdag: 17.30 Uitzending voor de jongere kinderen; 17.50 Curom concert podium; 18.10 Actuele causerie; 18.15 Dinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 „Wat de handel biedt"; 20.30 Mevr. Joke Plesman—Busch draagt voor; Cabaret Chiel de Boer; 21.30 Gramofoonplaten; 21.55 Nieuws en sluiting.

P.C.J.

Dinsdag: 19.00 Nieuws; 19.18 Brieven van Luisteraars; 19.30 Militaire Kapel; 20.00 Nieuws; 20.05 **Causerie door Prof. Dr. R. v. Lier;** 20.20 De Hobo, als solo- en orkestinstrument; 20.50 Persoverzicht; 20.59 Gram. muz.; 21.11 Reportage; 21.18 Avondgebed; 21.21 Nieuws en sluiting.

AVROS (19 meter).

Dinsdag: 16.00 Reclame-uitzending; 16.30 Voor de jarigen; 17.15 Naar bed; 17.25 Omroep-advertenties; 18.00 R.A.O. uitzending; 18.40 Nieuws; 19.01 Harmonica Swingband; 19.30 Het Sociaal Instituut; 20.00 Advertenties; 20.15 Walsen; 20.30 Dansmuziek; 21.00 Sluiting.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN:

C.P.I.M.

Telegram Afdeling:
23.00 — 07.30 J. Kokshoorn, tel. 2038

Personeel Afdeling:
J. J. A. v.d. Burg, Koninginnelaan 9, tel. 2272.

Materialen Afdeling:
J. Nolte, JD Parkweg 8, tel 4324.

C.S.M.

Rederij:

G. de Rooy, tel. 2076/2834/4.

Scheepsagentschap:

0.8.00 — 18.00 uur en 19.00 — 23.00 uur, kantoor; 18.00 — 19.00 en 23.00 — 08.00 uur G. H. v. Leeuwen, tel. 2174.

Dok Afdeling:
A. Voordenhout, tel. 2932.

Bioscoopprogramma:
Dinsdag 12 September: „A song to remember". Geen toegang beneden 16 jaar.

Ons feuilleton

Mysterie B-29

B. 29 las de brief langzaam en met aandacht, gaf hem toen, zonder iets te zeggen, terug aan zijn chef en bleef bewegingloos zitten.

Toen opende Mainwaring de aangehechte enveloppe, haalde er een tweede brief uit, geschreven in het gemakkelijk te herkennen krabbelschrift van de eerste minister, en overhandigde die aan den ander.

„Dit is de bijlage," zei hij. „Je kunt daaruit lezen voor welk vraagstuk we zijn komen te staan."

Hij leunde achterover in zijn stoel en liet de ander bedachtzaam het tweede stuk lezen. Het was geadresseerd aan de Hoog Welgeboren heer Graaf van Loring.

Mijnheer.

Onder voorwaarde dat ik op Uw onverdeelden steun kan rekenen in de aanstaande belangrijke verkiezing, ben ik bereid, het feit te negeren, dat U steun verleent bij het verschaffen van wapens aan Frankrijks vijanden in Soedan.

Ik zou U willen verzoeken uit deze belofte niet te concluderen, dat ik deze Uwe actie, goedkeur of vergeef, door mij verantwoordelijk te stellen voor een schending van het verdrag met Frankrijk. Het is een inbreuk op de Entente, die, wanneer zij ruchtbaar werd de bestaande vriendschappelijke verhouding met deze natie in groot gevaar zou brengen, en, als zodanig veraderlijk zou worden gekwalificeerd.

Ik besef evenwel, hoezeer het in Uw macht ligt, een splitsing van de partij te bewerken, en haar van enige zetels te beroven, welke wij met het oog op de zoo nodige meerderheid, moeten zien te behouden. Onder deze omstandigheden ben ik besloten geen tegenmaatregelen te nemen.

GEORGE EASTERDALE,
(Eerste Minister)

B. 29 gaf de brief terug en staarde het raam uit.

„Mag ik roken?" vroeg hij eindelijk.

„Zeker," zei Mainwaring. „Bedien je zelf maar."

Hij schoof hem een doos sigaretten toe, die op de tafel stond.

B. 29 nam een sigaret en stak die op.

„De situatie," zei de chef, „is op het ogenblik tien maal ernstiger dan vier jaar geleden, en ik ben er helemaal niet gerust op. Easterdale wordt er bijna gek van."

„Waarom is dat ding ook ooit geschreven?" vroeg B. 29.

„Och, ik kan er Easterdale niet te hard om vallen. Hij werd gedwongen. Hij moest ingrijpend optreden in de partijen, toen hij tot de ontdekking kwam, dat Loring wapens leverde aan Arabië.

Het was natuurlijk een goed zaakje, anders zou Loring daar niet mee begonnen zijn. Maar de politiek van wapenfabrikanten is er meer op gericht de oorlog aan te moedigen dan hem trachten uit te roeien."

„Een mooie politiek," mopperde de ander.

Mainwaring maakte een veelzeggend gebaar met zijn handen.

„Ik geef het graag toe, maar ondertussen zitten we ermee.

Natuurlijk zag Easterdale wel heel goed in, dat het een breuk zou zijn van het verdrag met Frankrijk en ook, dat de Entente onherroepelijk te gronde zou gericht zijn, wanneer het uitlekte. Hij deed toen de enige stap, die mogelijk was. Van begin af aan, kon men wel weten, dat het toch verloren spel zou worden.

Iedereen wist wat Loring.... maar enfin, de man is nou dood en we zullen geen oude koeien meer uit de sloot halen!"

Hij nam een sigaret en stak die op.

„Loring wist, dat hij Easterdale geheel naar zijn hand kon zetten. Die kleine kliek kapitalisten, waarvan Loring en Cane de voornaamste stuwkracht waren, had de helft der belangrijkste zetels in zijn macht in West Londen en waar die twee gingen, zouden Chester, Beverley, Morecambe en Leigh en nog een half dozijn anderen blindeling volgen".

Hij fronste de wenkbrauwen en tipte de as van zijn sigaret af.

„Het verlies van een half dozijn zetels, zou een catastrophe betekend hebben. Easterdale was gewoonweg verplicht te zorgen, dat de partij in haar geheel bleef bestaan en mee zou helpen de meerderheid te verzekeren. Hij had geen keus. Een dwaasheid blijft het intussen niettemin, dat hij ertoe gekomen is, deze belofte op papier te zetten. Hij kreeg zijn zin met de verkiezingen met wat daarop gebouwd was en Loring, ja wat die gemankeerd heeft! Ik kan maar niet begrijpen, waarom hij dat papier niet heeft verscheurd. Hij zal toch zeker wel geweten hebben, dat het een vreselijk wapen was, wanneer het in verkeerde handen geraakte?"

B. 29 zat bewegingloos naar de ander te luisteren.

„Toen Loring stierf en de gouden Soedan-een geen eieren meer legde, keerde Worth, Loring's compagnon, zich tot Easterdale, dat weet je," vervolgde Mainwaring, „en daarna werd John Richmond naar Venetië gezonden, om met hem te onderhandelen. Ik geloof niet, dat Easterdale ooit geweten heeft wat Richmond daar met Paul Worth besproken heeft. Ik weet het en het waren geen prettige dingen. Die Squid schijnt wel heel goede inlichtingen te bezitten. Hij weet blijkbaar de innerlijke waarden der verschillende feiten, en toen jij er op uitging, om Richmond af te lossen, greep hij voor het eerst in, met het bekende noodlottige gevolg voor Richmond."

Hij keek de ander aandachtig aan, B. 29 rookte hard door zijn gelaat was wit. Het was een treurige herinnering.

„Wij weten nu, dat Richmond die brief in de Loseley-tiara stopte," zei de chef. „Ik wil daar voor mezelf geen conclusie uit trekken, maar ik meen wel te weten, dat de recherche vermoedens heeft tegen Loseley."

B. 29 knikte, zonder iets te zeggen.

Toen zei hij: „De Squid is een te gevaarlijk koopman, om te proberen hem voor de gek te houden. Ik geloof vrij zeker, dat Thyme's dood toe te schrijven is aan de omstandigheid, dat die de Squid verteld heeft, zelf het papier uit de tiara genomen te hebben."

„Ongetwijfeld," stemde Mainwaring in, „maar nu heeft de Squid het ding, en hij is een gevaarlijke klant."

„Ik geloof, dat hij het nu een beetje benauwd zal krijgen. De recherche maakt het hem moeilijk, al hebben ze dan ook nog niet veel prachtisch resultaat bereikt.